

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-178-7-23>

ВАЖЛИВІСТЬ САЦІОКУЛЬТУРНОГО ФАКТОРУ У СТАНОВЛЕННІ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ

Кундис Р. Ю.

кандидат мистецтвознавства,

доцент кафедри режисури та хореографії

Львівський національний університет імені Івана Франка

м. Львів, Україна

Культура та мистецтво на будь-якому етапі розвитку людства, грали важливу роль в збереженні системи цінностей, які через різні художні засоби та форми впливали на духовну атмосферу суспільства. Взаємозв'язок мистецьких традицій різних видів та їх відношення до загальнолюдських цінностей, визначається змістом продукту творчої діяльності, який становить смисловий контекст, та досліджується в рамках мистецтвознавчих дисциплін. П. Фриз зазначає: «Мистецтвознавство, досліджуючи художню культуру суспільства в цілому, а також окремі види мистецтва, їх відношення до дійсності, визначає закономірності розвитку художньої культури, її взаємозв'язку із соціальним життям і різними явищами культури, аналізує всю сукупність питань форми і змісту художніх творів» [3, с. 46].

Одним із провідних форм, що впливають на соціокультурний розвиток суспільства є танець, який складає основу хореографічного мистецтва в цілому. О. Чепалов стверджує: «Мистецтво хореографії, чи не найуніверсальніше у відтворенні широкого спектра почуттів як окремої людини, так і великої громадської спільноти.» [4, с. 31]. З історії хореографічного мистецтва видно, що всі зміни, які відбувались у суспільстві через різні демографічні або політичні обставини, часто-густо знаходили своє відтворення у танцювальних постановках, тим самим спонукаючи до рефлексії та когнітивного сприйняття. Таким чином підходимо до того, що мистецтво хореографії знаходиться у тісному взаємозв'язку з явищами, які відбуваються у суспільстві та безпосередньо впливає на стан сучасної культури.

Синтетична природа хореографічного мистецтва дозволяє зберігати культурні цінності через засоби художньо-естетичного сприйняття світу та впроваджувати їх в нових формах зберігаючи першоджерельну семіотику. А. Гацалок зазначає: «Традиційна культура, як відомо, здійснює в суспільстві комплекс значущих соціальних функцій.

Найбільш універсальною є підтримка стабільності та порядку колективних цінностей, що були першорядними в українській спільноті.» [1, с. 24].

Стрімкий розвиток глобалізаційних процесів та інтегрування в мистецький осередок нових стилів та форм танцювальної культури різних представництв викликало неабиякий інтерес сучасної молоді до хореографічного мистецтва, що спонукає до систематичності пізнавального процесу. Зважаючи на кардинальні зміни суспільства, створюються нові цінності в хореографічному мистецтві. А. Гоцалук стверджує: «Зустрічаючись із кожною новою цінністю в хореографічному мистецтві, застосовуємо для її осмислення вже набутий мистецький досвід, народні традиції, ціннісні орієнтири, що склалися, позитивно оцінюючи одні твори і не сприймаючи інші» [1, с.24].

Погоджуємось з твердженням П. Фриза, що «... прагнучи до ідеальної художньої моделі, хореографія, як і будь-який інший вид художньої культури, спрямована на розроблення системи хореографічної підготовки, і на цій основі визначаються стратегічні напрями її подальшого розвитку» [3, с.49].

Система хореографічної підготовки складається з декількох щаблів та становить основу хореографічної освіти.

Хореографічна освіта – платформа широкого спектру соціокультурного значення, де паралельно з набуттям фахової виконавської майстерності відбувається збереження духовних цінностей та збагачення естетичної культури. О. Мартиненко хореографічну освіту визначає як «цілісну, самостійну, багаторівневу та багатоцільову художню систему» [2, с. 5]. Однак вона не обмежується виключно закладами вищою або передвищою освіти. Навчання в хореографічних гуртках та колективах у закладах позашкільної освіти, однопрофільного або багатoproфільного спрямування, або інших культурних та мистецьких установах, закладають основи фахової підготовки в умовах збереження цінностей та традицій нашого народу. Завдяки комплексності освітнього процесу, здобувачі освіти в образно-узагальненому вигляді зберігають культурну спадщину національних традицій, відтворюють реалії сучасного життя в своєрідному стилістичному переосмисленні, розширюють діапазон теоретичних знань з гуманітарних напрямків тим самим закріплюючи зв'язок соціальної взаємодії й творчого процесу.

Підсумовуючи усе вищезазначене можна прийти до висновку, що соціокультурний фактор є ключовим у формуванні системи хореографічної освіти та становить невід'ємну складову її розвитку.

Література:

1. Гоцалюк А. Традиції в розвитку хореографічного мистецтва як віддзеркалення соціокультурної ідентичності. *Науковий вісник. Серія «Філософія»*. Харків: ХНПУ, 2015. Вип. 45. Ч. 1. С. 16–27.
2. Мартиненко О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с.
3. Фриз П. Хореографічна культура в контексті теорії і практики сучасного суспільства. *Молодь і ринок*. № 8. 2012. С. 46-50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2012_8_11 (дата звернення 16.12.2021)
4. Чепалов О. Хореологія : статті та лекції. Київ: Ліра-К, 2020. 228 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-178-7-24>

ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ХОРЕОГРАФІВ ЗАСОБАМИ ТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ

Літовченко О. А.

*аспірант, асистент кафедри режисури та хореографії
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

В умовах реформування освітнього процесу, провідну роль в системі підготовки здобувачів освіти надається компетентнісному підходу. Художньо-творча компетентність, формування якої, здобувачами хореографічної освіти, відбувається протягом опанування фахових дисциплін, направлена на реалізацію художньо-творчих та мистецько-педагогічних здібностей, які проявляються під час самостійних творчих завдань.

Особливого творчого підходу вимагають завдання, які передбачають створення цілісного хореографічного твору в незалежності від форми та жанру. Показник їх якості визначається здатністю використовувати набуті компетентності згідно з «універсальними загальнолюдськими